

ПУБЛИЧНО ИЗЯВЛЕНИЕ

Общи европейски приоритети за прилагане за годишните финансови отчети за 2020 г.

Европейският орган за ценни книжа и пазари (ЕОЦКП) публикува годишното си Публично изявление, определящо общите европейски приоритети за изпълнение на годишните финансови отчети на компаниите, регистрирани за търговия на регулиран пазар. ЕОЦКП, заедно с националните правоприлагащи органи, ще обърнат особено внимание на тези области, при проследяването и оценката на прилагането на съответните изисквания. Освен това правоприлагащите органи ще продължат да се фокусират върху въпроси, които имат съществено значение за отделния емитент, който е обект на проверка. Въз основа на извършените проверки правоприлагащите органи ще предприемат корективни действия, когато бъдат установени съществени отклонения и ЕОЦКП ще докладва впоследствие за констатациите. В допълнение към тези европейски приоритети, правоприлагащите органи могат да определят допълнителни национални приоритети, фокусирани и върху други теми.

Общите приоритети за прилагане, свързани с финансовите отчети по МСФО и отнасящи се за края на 2020 г., очертани в раздел 1 на настоящия отчет, са свързани с прилагането на следните стандарти:

- МСС 1 *Представяне на финансови отчети*;
- МСС 36 *Обезценка на активи*;
- МСС 9 *Финансови инструменти* и МСФО 7 *Финансови инструменти: оповестяване*; и
- МСФО 16 *Лизинг*.

Общите приоритети за прилагане, свързани с нефинансовите декларации¹ за края на 2020 г.², посочени в раздел 2 от настоящия отчет, са:

- Влияние на пандемията от COVID-19 върху нефинансови въпроси;
- Социални въпроси и въпроси, свързани със служителите;
- Бизнес модел и създаване на стойност; и
- Риск, свързан с изменението на климата.

В раздел 3 излагаме и кратки съображения относно прилагането на Насоките на ЕОЦКП относно Алтернативни показатели за финансови резултати (АПФР) във връзка с COVID-19.

При определяне на тазгодишните приоритети ЕОЦКП се фокусира върху необходимостта от осигуряване на адекватна прозрачност по отношение на последиците от пандемията COVID-19, които поради своята широко разпространена природа се очаква да засегнат някои части от годишните финансови отчети за 2020 г., публикувани от емитентите.

¹ Държавите-членки са транспонирали членове 19а и 29а от счетоводната директива с някои различия. В резултат на това, ограничен брой правоприлагащи органи могат да контролират и прилагат нефинансова информация само ако тя е посочена в доклада за управление или публикувана заедно с него или имат само правомощието да проверяват съществуването на нефинансовата информация, за разлика от съдържанието или изобщо нямат надзорни правомощия върху нефинансова информация. По тази причина приоритетите, представени в раздел 2, могат да бъдат разглеждани по различен начин от тези правоприлагащи органи или да не се отнасят за тях.

² Тези приоритети се отнасят и за случая, в който информацията, необходима за нефинансовата декларация, се изготвя като отделен доклад в съответствие с параграф 4 от членове 19а и 29а от Директивата за счетоводството.

Настоящото изявление надгражда и допълнително разширява някои от препоръките, вече дадени в Публичното изявление на ЕОЦКП³ относно последиците от избухването на COVID-19 върху изчисляването на очакваните кредитни загуби (ОКЗ) в съответствие с МСФО 9, издадено през март 2020 г., както и на публичното изявление на ЕОЦКП от май 2020 г.⁴ относно последиците от избухването на COVID-19 върху полугодишните финансови отчети. След последното изявление, ЕОЦКП, заедно с националните правоприлагащи органи, проведоха проучване на факти, чиито предварителни доказателства допринесоха за препоръките в тазгодишните приоритети. ЕОЦКП ще докладва за установяването на фактите в следващия си доклад за дейността.

Предвид сложността на настоящата среда, ЕОЦКП допълнително подчертава отговорността на управителните и надзорните органи на емитентите, както и значението на надзорната роля на одитните комитети, която е от ключово значение за осигуряване на цялостната вътрешна последователност на годишния финансов отчет и допринася за висококачествени годишни финансови отчети.

Освен това ЕОЦКП напомня на емитентите, че от финансовата 2020⁵ година годишните финансови отчети съгласно член 4 на Директивата за прозрачност (ДП)⁶ се изготвят в съответствие с единния европейски електронен формат или ЕЕЕФ⁷. ЕОЦКП подчертава, че целият годишен финансов отчет, т.е. включително, като минимум одитираните финансови отчети, докладът за управлението и декларациите, изготвяни от отговорните лица, трябва да бъдат изготвени във формат XHTML. В допълнение, емитентите, изготвящи консолидирани финансови отчети по МСФО, е необходимо да маркират тези отчети с използване на Inline XBRL, като се започне с четирите основни форми на финансовите отчети за финансови години, започващи на или след 1 януари 2020 г. ЕОЦКП обръща внимание на емитентите за информацията, публикувана на специалната страница на уебсайта им, за да помогне на емитентите да разберат по-добре изискванията⁸, както и на различни помощни материали⁹, публикувани от Международната фондация за стандарти за финансово отчетяване, по-специално Ръководството за изготвящите.¹⁰

И накрая, ЕОЦКП подчертава, че след напускането на Обединеното кралство на Европейския съюз на 31 януари 2020 г., ЕС и Обединеното кралство влязоха в преходен период, който понастоящем се планира да продължи до 31 декември 2020 г. Както през последните години, остава важно да бъдат следени отблизо преговорите за Брекзит и да се разкрие какво влияние ще има решението на Обединеното кралство да напусне Европейския съюз върху дейността на емитентите и тяхната финансова и нефинансова информация.¹¹

³ Публичен отчет [ESMA32-63-951](#) – Влияние върху счетоводството от пандемията COVID-19 върху изчисляването на очакваните кредитни загуби в съответствие с МСФО 9, 25 март 2020 г.

⁴ Публичен отчет [ESMA32-63-972](#) – Влияние на пандемията COVID-19 върху полугодишните финансови отчети, 20 май 2020 г.

⁵ В контекста на COVID-19 Съветът предложи да бъде изменена Директивата за прозрачността, за да предостави на държавите-членки възможността да отложат с една година изискването, компаниите, регистрирани на борсата, да изготвят всички годишни финансови отчети в ЕЕЕФ за финансови години, започващи на или след 1 януари 2020 г. Тъй като все още не е сигурно дали това отлагане действително ще се осъществи, ЕОЦКП насърчава емитентите да продължат да се подготвят за задълженията, съгласно ЕЕЕФ, започвайки от финансовата 2020 година.

⁶ Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 2004 г. за хармонизиране на изискванията за прозрачност във връзка с информация за емитенти, чиито ценни книжа са допуснати до търговия на регулиран пазар, и за изменение на Директива 2001/34/ЕО

⁷ Делегиран регламент на Комисията 815/2019, определящ хармонизирания електронен формат за годишния финансов отчет на емитентите

⁸ <https://www.esma.europa.eu/policy-activities/corporate-disclosure/european-single-electronic-format>

⁹ За общи ресурси по таксономия по МСФО, моля, посетете: <https://www.ifrs.org/issued-standards/ifrs-taxonomy/#resources>

¹⁰ <https://cdn.ifrs.org/-/media/feature/resources-for/preparers/xbrl-using-the-ifrs-taxonomy-a-preparers-guide-january-2019.pdf?la=en>

¹¹ https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma32-63-503_esma_european_common_enforcement_priorities_2018.pdf

РАЗДЕЛ 1: ПРИОРИТЕТИ, СВЪРЗАНИ С ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ ПО МСФО

Прилагане на МСС 1 *Представяне на финансови отчети*

Предположение за действащо предприятие

В настоящата среда последиците от пандемията COVID-19 увеличават несигурността върху перспективите за отделните предприятия, както и за икономиката като цяло. Следователно, прозрачността е необходима за допълнително насърчаване на доверието на инвеститорите. В този контекст, ЕОЦКП подчертава, особено за емитентите, чиито състояния на ликвидност са най-силно засегнати от COVID-19, значението на предоставянето на достатъчно подробни оповестявания относно способността им да продължат като действащо предприятие, когато тази оценка изисква значителна преценка. По този начин ЕОЦКП напомня на емитентите за необходимостта да вземат предвид цялата налична информация за бъдещето, което е най-малко, но не само, дванадесет месеца след края на отчетния период, както е посочено в параграф 26 от МСС 1. Нивото на детайлност на тези съображения трябва да се адаптира към всяка ситуация.

По-специално, в съответствие с параграф 25 от МСС 1, ЕОЦКП напомня на емитентите да оповестяват съществени несигурности, свързани със събития или условия, които могат да предизвикат значително съмнение върху способността на предприятието да продължи като действащо предприятие. Такива съществени несигурности могат да възникнат, например, поради намалено пазарно търсене на продукти или услуги, прекъсвания на веригите за доставки, прекомерно разчитане на временни мерки за обществена подкрепа, ограничен достъп до финансови ресурси или други промени във финансовите договорености. Тъй като пандемията от COVID-19 може да е засегнала различните аспекти на бизнеса на емитентите по различен начин в различните сектори, ЕОЦКП също така подчертава важността на предоставянето на оповестявания свързани със спецификата на конкретни предприятия.

ЕОЦКП отбелязва, че емитентите, които са направили значителни преценки, стигайки до заключението, че няма съществени несигурности във връзка с действащо предприятие, трябва да осигурят оповестяването на такива преценки, в съответствие с параграф 122 от МСС 1, както е подчертано и от Комитета за тълкуване на МСФО в Решението към дневния ред от юли 2014 г.¹² Например, емитентите биха могли да разкрият осъществимостта и ефективността на всички планирани инициативи за смекчаване, като например мерки за обществена подкрепа или нов достъп до финансови ресурси.

ЕОЦКП напомня на емитентите, че правоприлагащите органи могат да поискат по време на своите проверки информацията, подкрепяща оценката им за действащо предприятие и да оценят нейната съвместимост с друга информация, представена и оповестена във финансовите отчети, включително оповестяванията, изисквани от МСФО 7 относно експозиции свързани с ликвидност и други финансови рискове.

Значителни преценки и несигурност на оценката

В допълнение към оценката на действащото предприятие, ЕОЦКП отбелязва, че поради COVID-19, диапазонът от разумно възможни предположения, лежащи в основата на преценки и оценки в други области на финансовите отчети, може да бъде широк. Тази ситуация може да наруши способността на инвеститорите да вземат информирани решения въз основа на отчетените данни.

¹² Комитетът по тълкуване на МСФО през юли 2014 г. отбелязва, че: „изискванията за оповестяване на параграф 122 от МСС 1 ще се прилагат към преценките, направени в заключението, че не остават съществени несигурности, свързани със събития или условия, които могат да поставят значително съмнение върху способността на предприятието да продължи като действащо предприятие“ (<https://cdn.ifrs.org/-/media/feature/supporting-implementation/agenda-decisions/ias-1-disclosure-requirements-relating-to-assessment-of-going-concern-jul-14.pdf>)

Следователно е особено важно емитентите да предоставят достатъчно подробни оповестявания относно преценките, направени от ръководството в процеса на прилагане на счетоводните политики на предприятието, които имат най-значим ефект върху сумите, признати във финансовите отчети, както се изисква от параграф 122 на МСС 1. ЕОЦКП също така подчертава важността на оповестяването на основните източници на несигурност при оценката, за които има значителен риск да доведат до съществена корекция на балансовите стойности на активите и пасивите през следващата финансова година, в съответствие с параграф 125 от МСС 1.

В този контекст на емитентите силно се препоръчва да предоставят информация за чувствителността на балансовите стойности към методите, предположенията и оценките, лежащи в основата на техните изчисления, както е отбелязано в параграф 129 от МСС 1.

Като цяло, при идентифицирането на области, за които се изисква разкриване на значителни преценки и основни източници на несигурност в оценката, е важно емитентите да вземат предвид елементи, свързани с техния бизнес модел, финансово състояние, резултати и парични потоци, при които са възникнали особени опасения или дискусии в управителните, административните или надзорните органи, включително одитния комитет и с външните одитори. При идентифицирането на такива области емитентите следва също така да гарантират съгласуваност с основните рискове, разкрити в други части на основните форми на финансовите отчети и годишния финансов отчет в цялост, както и да отразяват съгласуваност с областите, определени като ключови одитни въпроси.

ЕОЦКП също така подчертава, че е важно да се обясни как COVID-19 влияе на такива значителни преценки и степента на несигурност в оценките и как от своя страна това се отразява на различни позиции във финансовите отчети. Например диапазонът и скоростта на промяна на пазарните цени поради COVID-19 може да бъде свързана с множество оценки във финансовите отчети, от запаси до финансови инструменти. По същия начин, несигурностите по отношение на бъдещото развитие на бизнеса в средносрочен и дългосрочен план, могат да повлияят на надеждността на бизнес плановете, като по този начин изискват особена предпазливост при оценката на предположенията, лежаща в основата на обезценката на активите (*вж. по-нататък в раздела във връзка с МСС 36*) и възстановяемостта на отсрочени данъчни активи. Несигурността при оценката може също да повлияе на оценката на инвестиционни имоти, други позиции във финансовите отчети, към които се прилага оценката по справедливата стойност и отчитането на доходите на служителите.

Представяне на елементи, свързани с COVID, във финансовите отчети

ЕОЦКП призовава за предпазливост по отношение на всяко отделно представяне на въздействието на пандемията COVID-19 в отчета за приходите и разходите. Поради способността на влияние на такива въздействия, отделно представяне може да не оповестява вярно настоящите и бъдещите общи финансови резултати на емитента и да бъде подвеждащо за разбирането на потребителите на финансовите отчети. В светлината на тези съображения, ЕОЦКП насърчава емитентите да разкриват качествена и количествена информация за значителните въздействия на COVID-19 и методологията, прилагана за тяхното определяне, по начин, който предоставя ясна и безпристрастна картина на множеството области, засегнати от COVID-19. Емитентите биха могли да обмислят предоставянето на такива оповестявания в една бележка или, ако въздействията са обяснени в множество бележки, да предоставят ясни кръстосани препратки между съответните бележки.

Прилагане на МСС 36 Обезценка на активи

Както вече беше подчертано от ЕОЦКП в своето Публично изявление¹³ относно полугодишните финансови отчети, емитентите трябва внимателно да обмислят ефектите от пандемията COVID-19 при оценката на всички признаци за обезценка на нефинансови активи, в съответствие с параграф 9 от МСС 36. ЕОЦКП отбелязва, че когато се прилага тест за обезценка или когато такъв се изисква като част от годишния тест за обезценка, този тест не може да бъде заменен с този, който вече е извършен за последния междинен отчетен период. По-специално, ЕОЦКП напомня на емитентите, че параграф 96 от МСС 36 изисква годишния тест за обезценка на единица, генерираща пари, която се отнася до репутация, да се извършва по едно и също време всяка година и че като цяло всички хипотези и предположения трябва да бъдат преоценени и при необходимост актуализирани за годишния тест.

Мнението на ЕОЦКП продължава да бъде, че неблагоприятното въздействие на COVID-19, дава силна индикация, че един или повече от показателите за обезценка в МСС 36 са задействани за много емитенти.

По-специално, ЕОЦКП подчертава, че възстановимата стойност на репутация, нематериални активи и материални активи, като имоти и съоръжения, може да бъде повлияна от влошаването на икономическите перспективи в един или повече сектори. От гледна точка на измерването, за да бъде отразено повишеното ниво на несигурност, емитентите трябва да обмислят моделирането на множество възможни бъдещи сценарии, когато оценяват бъдещите парични потоци на единица, генерираща пари, ако това предоставя по-подходяща информация за описание на възможните бъдещи икономически развития. ЕОЦКП отбелязва също, че макар перспективите за бъдещите икономически условия да остават несигурни, от емитентите се очаква да актуализират всички предположения, използвани в предходните междинни периоди, за да отразят най-новата налична информация и доказателства. ЕОЦКП препоръчва на емитентите да оповестят как са се променили предположенията и измерванията, ако изобщо са се променили, в сравнение с последното годишно и междинно отчитане.

Като алтернатива, при изчисляване на възстановимата стойност въз основа на стойността в употреба, допълнителната несигурност може да бъде взета предвид чрез допълнително коригиране на дисконтовия процент, при условие че паричните потоци не са вече коригирани за същия риск, както е предвидено в параграфи 55 до 57 от МСС 36. Във всеки случай ЕОЦКП смята, че емитентите също трябва да осигурят прозрачност по отношение на това как несигурността е взета предвид при тестването за обезценка.

В допълнение, ЕОЦКП подчертава, че съгласно изискванията на параграф 33 от МСС 36 за определяне на стойността в употреба, при определяне на прогнозите за паричните потоци¹⁴ въз основа на разумни и подкрепящи предположения, по-голяма тежест се придава на външните доказателства. ЕОЦКП също напомня на емитентите, че тези прогнози трябва да отразяват актива в текущото му състояние. Съответно те не трябва да отразяват паричните входящи и изходящи потоци, които се очаква да възникнат от бъдещо реструктуриране, към което предприятието все още не е поело ангажимент, или от подобряване или покачването на ефективността на актива, както се изисква от параграф 44 от МСС 36.

¹³ Публичен отчет [ESMA32-63-972](#) – *Последици от огнището на COVID-19 върху полугодишните финансови отчети*-20 май 2020 г.

¹⁴ ESMA отбелязва, че препоръките в този параграф също могат да бъдат полезни, когато прогнозите за паричните потоци се използват за определяне на справедливата стойност, намалена с разходите за продажба, за определяне на възстановимата стойност в съответствие с МСС 36.

В този контекст ЕОЦКП напомня на емитентите да осигурят адекватна прозрачност на прогнозите и ключовите допускания (*и промените в тях през годината*), подчертавайки начина на оценка на обезценката, както се изисква от параграфи 134, буква г) и 134, буква д) от МСС 36. Например, в настоящия контекст емитентите трябва да се съсредоточат върху оперативната и финансовата хипотеза и ЕОЦКП очаква от емитентите да обяснят: (i) дали и кога считат връщането към нивата на паричните потоци преди кризата реалистично; и (ii) какъв времеви хоризонт е разгледан във връзка със сценариите след COVID-19.

ЕОЦКП подчертава, че в съответствие с параграф 134, буква е) от МСС 36, подробно оповестяване на чувствителността на възстановимите стойности на единици, генериращи пари (ЕГП), към значителни промени в ключовите оперативни и финансови предположения, засегнати от COVID-19, може да бъде наложително. Например може да се наложи промяната на времевия хоризонт, предвиден за очакваното време за връщане към предкризисните нива на икономическа активност. ЕОЦКП подчертава, че настоящата несигурна икономическа ситуация и трудностите при прогнозирането могат да подскажат, че мащабът на разумно възможните промени в ключовите допускания, използвани при тестване за обезценка, ще бъде по-голям от обикновено.

И накрая, ЕОЦКП също така напомня на емитентите за изискванията за оповестяване във връзка с теста за обезценка, които са приложими в съответствие с параграф 135 от МСС 36. ЕОЦКП подчертава, че дори когато изискванията за оповестяване в параграфи 134 и 135 от МСС 36 не се прилагат, емитентите трябва да обмислят разкриването на предположения и чувствителност във връзка с теста за обезценка в съответствие с параграф 129 от МСС 1.

Прилагане на МСФО 9 Финансови инструменти и МСФО 7 Финансови инструменти: оповестяване

Общи съображения относно рисковете, произтичащи от финансови инструменти

ЕОЦКП подчертава значението на изпълнението на целта за оповестяване в параграф 1 на МСФО 7, и за тази цел, на изготвянето на изискваните оповестявания във връзка с рисковете, произтичащи от финансови инструменти, и по-специално тези, свързани с ликвидния риск и чувствителността към пазарните рискове. ЕОЦКП подчертава, че пандемията може да е породила нови значителни финансови рискове, които не са съществували преди или които не са били толкова значими. Събитията и транзакциите, които биха могли да разкрият ликвидния риск, включват например нови значителни суми на свързани с задължения, предоговаряне на дългове, нови финансови договорености или нарушаване на задълженията по дълга. ЕОЦКП подчертава значението, че когато е уместно, тези оповестявания се основават на информация, използвана за вътрешно отчитане пред ключов ръководен персонал.

ЕОЦКП напомня на емитентите да оповестяват как възникват финансовите рискове и как се управляват, като се вземат предвид специфичните цели, политики и процеси, въведени за справяне с тези рискове. Емитентите също така оповестяват концентрациите на финансовия риск, включително количествена информация, изисквана от параграф 34, буква в) и В8 от МСФО 7, и информация за това как тези концентрации се измерват. Такива качествени оповестявания придружават количествена информация, за да се даде възможност на потребителите на финансови отчети да получат цялостна представа за естеството и степента на рисковете, произтичащи от финансови инструменти, съгласно изискванията на параграф 32А от МСФО 7.

ЕОЦКП напомня на емитентите за изискванията за оповестяване в параграфи 39 и В10А до В11F на МСФО 7, свързани с ликвидния риск. По-специално, важно е да се оповести достатъчно подробен анализ на падежа на финансовите пасиви, както и, когато е уместно, на финансовите активи, използвани за управление на ликвидния риск.

ЕОЦКП също така подчертава, че в контекста на оповестяването на ликвидния риск емитентите следва да осигурят прозрачност на всички договорености, които са под формата на финансиране по веригата на доставки или, по-конкретно, обратни факторинг транзакции, които могат да доведат до ликвидни рискове.¹⁵ ЕОЦКП напомня на емитентите, че за такива договорености се прилагат общите изисквания за оповестяване в параграфи 33 до 35 от МСФО 7, както и специфичните изисквания в параграфи 39 и В11Ф от МСФО 7.

ЕОЦКП също така напомня на емитентите, които са се възползвали от мерките за мораториум на търпимост или плащане, че този факт трябва да бъде ясно оповестен, заедно с характеристиките на всякакви такива мерки, за да се даде възможност на потребителите да разберат всички рискове, които могат да произтичат от тяхното прекратяване.

Специфични съображения, свързани с прилагането на МСФО 9 за кредитни институции

ЕОЦКП напомня на емитентите, че при измерване на очакваните кредитни загуби (ОКЗ) в съответствие с МСФО 9, емитентите трябва да отразяват безпристрастно значителната несигурност, която характеризира текущата икономическа среда, като вземат предвид цялата разумна и подкрепяща информация за минали събития, текущи условия и прогнози за бъдещи икономически условия, които са на разположение без излишни разходи и усилия, както се изисква от параграф 5.5.17 от МСФО 9. В настоящия контекст и най-вече когато моделите на ОКЗ са обект на промени в отговор на променящите се обстоятелства, емитентите следва да обърнат особено внимание на специфичните изисквания за оповестяване относно техния подход към измерване на ОКЗ, в съответствие с параграф 35Е от МСФО 7.

ЕОЦКП подчертава значението на предоставянето на оповестяванията, изисквани от параграф 35Ж от МСФО 7, най-вече информацията и предположенията, лежащи в основата на измерването на ОКЗ. Тази информация включва разглежданите макроикономически сценарии и всички промени в сравнение със сценариите, използвани в прогнозите за предходната година и за последния междинен доклад. ЕОЦКП отбелязва също така, че когато корекциите след модела (наричани още „наslagвания на управление“) се използват в оценката на ОКЗ, в съответствие с параграф 35Б от МСФО 7, следва да се осигури прозрачност относно обосновката и методологията, на които се основават тези корекции, тяхното въздействие върху оценката на ОКЗ и специфичните рискове, които те имат за цел да уловят, които не са били включени изцяло или отчасти в модела ОКЗ.

ЕОЦКП напомня на емитентите да обяснят, в съответствие с параграфи 35З от МСФО 7, промените в провизиите по класове финансови инструменти, в сравнение с предходния период. В съответствие с параграф 35И от МСФО 7, ЕОЦКП отбелязва също, че е необходимо емитентите обясняват как значителните промени в брутната балансова стойност на финансовите инструменти са допринесли за промените в провизиите. При предоставянето на това оповестяване, ЕОЦКП насърчава емитентите да обяснят естеството на настъпилата промяна, например като наблягат и оповестяват всички промени, дължащи се на продажба или отписване на финансови инструменти, съгласно изискванията на параграф 35И, буква в), и всички промени (*напр. от някои мораториуми за плащане*), които не водят до отписване, както се изисква в параграф 31I, буква б) от МСФО 7.

¹⁵ Вижте Предварителното решение на Комитета по тълкуване на МСФО относно решението за финансиране на веригата на доставки - Обратен факторинг в актуализацията на Комитета по тълкуване на МСФО от юни 2020 г., достъпно тук: <https://www.ifrs.org/news-and-events/updates/ifric-updates/june-2020/#1>.

ЕОЦКП също така подчертава важноста от предоставянето на оповестявания, както се изисква от параграфи 35М и В8З от МСФО 7, относно експозициите на кредитен риск и свързаните с тях концентрации на риска. По-специално, емитентите следва да предоставят подробна информация за своите експозиции и тяхното качество чрез, например, тип инструмент, сектори и географски райони и да посочат къде, в различните идентифицирани категории, могат да съществуват концентрации на риск. По този начин ЕОЦКП подчертава значението на предоставянето на отделно обяснение за всяка експозиция, концентрации и всякакви значителни вариации, свързани с COVID-19, както и с други специфични фактори или събития.

ЕОЦКП препоръчва, в съответствие с изискванията в параграфи 35Е, 35И и В8А от МСФО 7, кредитните институции да оповестяват основата, на която са им предоставяни мерки за подпомагане, например мораториуми по дълга, като кредитополучатели или длъжници и тяхното въздействие във финансовите отчети. По-специално, важно е да се обясни дали и как тези мерки са повлияли на оценката на значително увеличение на кредитния риск, на дефиницията на обезценени кредити и на практическото им прилагане в банковия сектор. ЕОЦКП напомня също на емитентите, че параграф 36 от МСФО 7 изисква също така оповестяване на информация за финансовия ефект от увеличаването на кредита и степента, до която е той е облекчил кредитния риск.

В съответствие с параграф 1 от МСФО 7 и параграф 129 от МСС 1 и както вече беше подчертано от ЕОЦКП в Публичното си изявление за 2019 г. относно общите европейски приоритети за прилагане¹⁶, важно е да се извършат и когато е уместно, да се оповестят анализите на чувствителността на етапите и изчисляването на ОКЗ, които са представителни за профила на кредитния риск на финансовите инструменти. Примерите за оповестяване, които предприятието може да направи, включват: (i) чувствителността на ОКЗ (включително по етапи) към предположения и параметри, лежащи в основата на изчислението на ОКЗ (включително като използване на различни сценарии и техните тегла); (ii) причините за чувствителността; и (iii) методологията, използвана за изчисляване на такава чувствителност. Разкриването на чувствителността на ОКЗ трябва да отразява съществени вариации, ако има такива, за различните класове финансови инструменти.

Прилагане на МСФО 16 Лизинг

ЕОЦКП отбелязва, че параграф 60А от МСФО 16 изисква конкретни оповестявания от лизингополучателите, които са приложили изменението на СМСС¹⁷, предоставяйки облекчение на лизингополучателите при отчитане на концесиите за наем¹⁸.

ЕОЦКП подчертава, че лизингодателите, отпуснали наемни концесии, особено в сектори, за които въздействието на пандемията COVID-19 е било най-тежко, трябва да предоставят адекватни оповестявания, отразяващи рисковете, според които текущите пазарни условия биха могли да доведат до значителни промени в активите, предмет на договори за оперативен лизинг. ЕОЦКП подчертава, че МСФО 16 изисква прилагането на изискванията за оповестяване на МСС 16, МСС 36, МСС 38, МСС 40 и МСС 41 за активи, предмет на оперативен лизинг.

¹⁶ https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma32-63-791_esma_european_common_enforcement_priorities_2019.pdf

¹⁷ Съвет по международни счетоводни стандарти, *Концесии за наеми, свързани с Covid-19-Изменение на МСФО 16*-май 2020 г.

¹⁸ Измененията бяха одобрени в ЕС с Регламент (ЕС) 2020/1434 на Комисията от 9 октомври 2020 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1126/2008, приемащ някои международни счетоводни стандарти в съответствие с Регламент (ЕО) №

1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на Международния стандарт за финансово отчитане 16

Като цяло, ЕОЦКП напомня на лизингополучателите да оповестяват информацията, изисквана от параграф 53 от МСФО 16 във връзка с разходите и амортизационните отчисления, които влияят върху отчета за печалбата или загубата за отчетния период, включително отделно оповестяване на тези, свързани с променливи лизингови плащания, които не са включени в оценката на лизинговите задължения и тези, произтичащи от изключенията по МСФО 16 (напр. краткосрочен лизинг или лизинг на активи с малка стойност).

ЕОЦКП също така подчертава важноста на оповестяванията, изисквани от лизингополучателите съгласно параграф 58 от МСФО 16, във връзка с анализа на падежа на лизинговите задължения и от параграф 59 във връзка с бъдещи изходящи парични потоци, на които лизингополучателят е потенциално изложен и които не са отразени в оценката на лизингови задължения, включително експозиции, произтичащи от променливи лизингови плащания, опции за удължаване и прекратяване, гаранции за остатъчна стойност и лизингови договори, към които лизингополучателят е поел ангажимент.

ЕОЦКП също така препоръчва наемателите внимателно да обмислят разкриването на допълнителна информация, както е посочено в параграф В48 от МСФО 16, която, особено в контекста на пандемията COVID-19, може да допълни вече наличната информация за потребителите на финансови отчети за въздействието на пандемията относно финансовото състояние, ефективността и паричните потоци на емитента. Тази информация вероятно ще бъде от значение за потребителите на финансови отчети, в случай, че им помага да разберат (i) предоставената гъвкавост или конкретни ограничения, наложени от договори за лизинг, (ii) чувствителността на отчетената информация към ключови променливи и (iii) експозицията на други рискове, произтичащи от лизингови договори, включително, например ликвидни рискове, отклонения от стандартните практики за съответната промишленост, необичайни или уникални условия на лизинг, които засягат лизинговия портфейл на лизингополучателя.

И накрая, както за лизингополучателите, така и за наемодателите, ЕОЦКП подчертава значението на предоставянето на ясни оповестявания относно счетоводната политика, прилагана при отчитане на всички мерки за облекчение, предоставени или получени от тях.

РАЗДЕЛ 2: ПРИОРИТЕТИ¹⁹, свързани с нефинансовите декларации

2.1 Въздействие на пандемията COVID-19 върху нефинансови въпроси

ЕОЦКП отбелязва, че пандемията COVID-19 е повлияла повсеместно върху дейността на емитентите във връзка с нефинансовите въпроси, разгледани в членове 19а и 29а от Директивата за счетоводството (т.е. екологични, социални въпроси и въпроси, свързани със служителите, зачитане на правата на човека, въпроси за борба с корупцията и подкупи).

Когато емитентите изготвят своите нефинансови декларации, ЕОЦКП ги призовава да обърнат специално внимание на осигуряването на прозрачност относно последствията и смекчаващите действия, предприети във връзка с пандемията. ЕОЦКП също така насърчава емитентите внимателно да преценят как са засегнати различните нефинансови въпроси.

2.2 Социални въпроси и въпроси, свързани със служителите

В доклада си относно правоприлагащите и регулаторните дейности на европейските правоприлагащи органи през 2019 г.²⁰ ЕОЦКП подчерта необходимостта от подобро оповестяване, свързано със социални въпроси. В тази връзка ЕОЦКП отбелязва, че проблемите на включването и разнообразието може да са привлекли особено внимание от страна на потребителите на оповестяваната корпоративна информация, в светлината на неотдавнашните призови от различни части на гражданското общество за гарантиране на равенство и борба с расизма. До степента, необходима за разбиране на развитието, изпълнението, позицията и въздействието на неговата дейност, емитентът следва да предоставя оповестявания по тези въпроси и да предлага информация за това как те се разглеждат като част от политиките на емитента по отношение на неговите служители, включително служители свързани с веригите на доставки и договори на емитента, клиентите и други съответни заинтересовани страни. ЕОЦКП също така подчертава значението на оповестяването на всеки напредък, постигнат от емитента в областта на социалните въпроси и въпросите, свързани със служителите.

ЕОЦКП отбелязва, че здравните кризи като пандемията COVID-19 допълнително увеличават уместността на осигуряването на прозрачност по въпроси, свързани със служителите, особено по отношение на здравето и безопасността. В контекста на COVID-19, съответните теми включват широкото използване на дистанционни работни условия, както и стратегии за връщане на служителите на работното място, като същевременно се гарантира спазването на правилата за здраве и безопасност и управлението на служителите, независимо дали директно или във веригите на доставките и договорите, които трябваше да продължат да работят в близък физически контакт по време на пандемията.

В този контекст, ЕОЦКП препоръчва на емитентите да предоставят оповестяване на политиките, които са въвели по отношение на своите служители, включително дали тези политики са постоянни (например ново право на служителите да работят отдалечено в определен процент от времето). Освен това ЕОЦКП препоръчва на емитентите да обяснят как се прилагат тези политики.

¹⁹ Държавите -членки са транспонирани членове 19а и 29а от счетоводната директива с някои различия. В резултат на това ограничен брой правоприлагащи органи могат да контролират и прилагат нефинансова информация само ако тя е посочена в доклада за управление или публикувана заедно с нея или имат само правомощието да проверяват съществуването на нефинансовата информация, за разлика от съдържанието или изобщо нямат надзорни правомощия върху нефинансова информация. По тази причина приоритетите, представени в раздел 2, могат да бъдат разгледани по различен начин от тези правоприлагащи органи или да не се отнасят за тях.

²⁰ Доклад [ESMA32-63-846](#) – Прилагане и регулаторни дейности на европейските правоприлагащи органи през 2019 г., 2 април 2020 г.

Емитентите също се насърчават да оповестяват как измерват напредъка към всякакви цели, които са си поставили, например безопасно завръщане на работното място за всички служители до определена дата след пандемията COVID-19.

ЕОЦКП също така препоръчва на емитентите да оповестяват критериите, въз основа на които се оповестяват всички други ключови показатели за ефективност на социалните политики и политиките към служителите.

Освен това, ЕОЦКП отбелязва, че увеличението на използването на договорености за работа от вкъщи е предизвикало притеснения относно устойчивостта на ИТ инфраструктурите и способността за предотвратяване и управление на кибератаки. В това отношение ЕОЦКП насърчава емитентите да предоставят информация за начина, по който са били разрешени тези въпроси, за въведените превантивни политики и за резултатите от тези действия.

ЕОЦКП напомня на емитентите, че както при всички нефинансови въпроси, оповестяванията, свързани със социалните въпроси и въпросите, свързани с служителите, трябва да се основават на факти и да предоставят доказателства за конкретно поведение и действия (например всички програми, въведени в полза на служителите и по-широки общности, за насърчаване на мерките за здраве и безопасност в контекста на пандемията и свързаните с нея резултати). Целта е да се даде възможност на потребителите на нефинансови декларации да преценят как емитентите са решили или планират да решат съответните проблеми. ЕОЦКП също така подчертава значението на представянето на тези разкрития по начин, който прави информацията достъпна за потребителите. Емитентите трябва да осигурят балансирано представяне на фактите, без да наблягат прекалено само на положителните или само на отрицателните аспекти. Потребителите трябва да могат ясно да идентифицират политиките, приети от емитента, действията, предприети за въвеждането на тези политики и свързаните с тях резултати.

2.3 Бизнес модел и създаване на стойност

ЕОЦКП отбелязва, че членове 19а и 29а от Директивата за счетоводството изискват от емитентите да предоставят кратко описание на своя бизнес модел. ЕОЦКП подчертава, че, за да се даде възможност на потребителите на нефинансови декларации да разберат бизнес модела и връзката му с, както и последиците от нефинансовите въпроси, от емитентите се очаква да предоставят информация за своята стратегия заедно с нейното прилагане. Очаква се също така емитентите да обяснят как бизнес моделът влияе и се влияе от нефинансовите въпроси, като се вземат предвид техните краткосрочни, средносрочни и дългосрочни цели/задачи.

ЕОЦКП счита, че би било полезно, ако емитентите разкрият своята дефиниция за създаване на стойност и изрично упоменат, ако е уместно, рамката за оповестяване, която предоставя това определение. ЕОЦКП отбелязва, че необвързващите насоки на Европейската комисия относно нефинансовото отчетане²¹ показват, че бизнес моделът на компанията описва как предприятието генерира и запазва стойност чрез своите продукти или услуги и предоставя преглед на начина, по който една компания работи, както и обосновката на своята структура, като описва как трансформира входящите ресурси в крайните продукти чрез своите бизнес дейности.

²¹[Съобщение от Комисията – Насоки за нефинансова отчетност \(методология за отчетане на нефинансова информация\)](#), ОJ C 215, 5 юли 2017 г., стр. 1-20 (моля, вижте параграф 4.1)

Както е подчертано в Насоките, ЕОЦКП напомня на емитентите, че бизнес моделът „е факт“ и следователно от емитентите се очаква да предоставят ясно, разбираемо и основаващо се на факти обяснение на неговото функциониране, както и очакваното му бъдещо развитие.

В този контекст, когато емитентите описват своя бизнес модел, ЕОЦКП ги насърчава да включат подходящи оповестявания, свързани с тяхната бизнес среда и основните тенденции и фактори, които могат да повлияят на бъдещото им развитие. ЕОЦКП също така насърчава емитентите да обяснят как техният процес на създаване на стойност е свързан с целите, свързани с нефинансовите въпроси. Тези оповестявания могат да обхващат, наред с други теми, създаването на стойност за акционерите и за общностите, в рамките на които емитентът оперира. Освен това емитентите се очаква да подчертаят и обяснят кога през отчетната година са настъпили съществени промени в техния бизнес модел и способността им за създаване на стойност, например в резултат на действия, предприети от емитента за управление на физически и/или преходни рискове, свързани с изменението на климата.

Важно е потребителите на нефинансови отчети да разберат степента на устойчивост на бизнес модела на емитента, свързан с последиците от изключителни събития като пандемията COVID-19. Използването на държавна подкрепа, увеличаването или намаляването на търсенето на определени продукти или услуги, прекъсването на веригите на стойността и по-общо значителните промени в стойността на активите и появата на обезценки, могат да окажат значително влияние върху бизнес моделите.

Поради това ЕОЦКП подчертава необходимостта от предоставяне на информация за въздействието на пандемията върху бизнес модела и създаването на стойност в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен план и за политиките, въведени за решаване на нефинансовите въпроси. Това може да бъдат например планове за извънредни ситуации и мерки за заетост вследствие на намаляващото търсене на продукти или услуги. ЕОЦКП отбелязва, че може да бъде особено важно да се осигури връзка между нефинансовото и финансовото оповестяване на емитента в тази област. Това може да стане например чрез подчертаване на това как финансовите резултати и позицията на емитента са били повлияни за отчетната година и как това може да бъде поставено в контекста на способността на емитента да продължи да създава стойност с течение на времето.

ЕОЦКП също така смята, че представянето на бизнес модела може да бъде улеснено чрез схематични илюстрации, които след това могат да служат като карта за насочване на потребителите през разкритите обстоятелства, свързани с различните аспекти на бизнес модела.

2.4 Риск, свързан с изменението на климата

Както и в общите си приоритети за прилагане за 2019 г.,²² ЕОЦКП продължава да подчертава значението на въпросите за околната среда и по-специално мерките, приети от емитентите за предотвратяване и смекчаване на негативните последици, свързани с изменението на климата и с риска от повишаване на средните световни температури с над 1,5 градуса.

²² Публичен отчет [ESMA32-63-791](#) – Общи европейски приоритети за прилагане за годишните финансови отчети за 2019 г., 22 октомври 2019 г.

Поради това ЕОЦКП напомня на емитентите за необходимостта да оповестяват, когато е от значение, както физическите, така и преходните рискове, свързани с изменението на климата, както и всички мерки, които са предприети, за да се предотвратят тези рискове и да се смекчат техните последици. В своите процеси на планиране, емитентите трябва да обмислят как могат да се развият рисковете и възможностите, свързани с изменението на климата. Също така, ЕОЦКП съветва емитентите да предоставят своите оповестявания на риска във връзка с различни времеви хоризонти, за да отразят различната несигурност, свързана с краткосрочния, средносрочния и дългосрочния план и потенциалните последици за бизнеса при различни условия. Емитентите могат например да изберат да подготвят оповестяване в тази област въз основа на насоките на Европейската комисия за докладване на информация, свързана с климата.²³

ЕОЦКП насърчава емитентите да обяснят рисковете, свързани с изменението на климата и свързаните с него мерки за смекчаване, въведени в контекста на техните бизнес модели, политика за околната среда и всякакви цели и задачи, които преследват в тази област. Обясненията следва да служат също така за контекстуално разкриване на степента, до която могат да бъдат постигнати предварително зададени цели, както и за обяснение на всяка несигурност около тях.

²³ [Съобщение от Комисията](#) – Насоки относно нефинансовото отчитане: Допълнение относно докладването на информация, свързана с климата, ОJ С 209, 20 юни 2019 г., стр. 1-30 (моля, вижте точки 3.1 и 3.4)

РАЗДЕЛ 3: ДРУГИ СЪОБРАЖЕНИЯ, СВЪРЗАНИ С АЛТЕРНАТИВНИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ФИНАНСОВИ РУЗУЛТАТИ (АПФР)

ЕОЦКП напомня на емитентите за предоставените от него указания²⁴ относно прилагането на Насоките за АПФР²⁵ в контекста на пандемията COVID-19. Това ръководство предоставя указания на емитентите как трябва да представят въздействието на пандемията върху техните операции с цел спазване на Насоките за АПФР. В допълнение, насоките ще бъдат основната отправна точка на правоприлагащите органи при разглеждане на АПФР в ad hoc разкрития, публикувани съгласно Регламента за пазарни злоупотреби, в доклади за управлението или допълнителна периодична финансова информация, публикувани съгласно Директивата за прозрачността, както и в проспекти, публикувани съгласно Регламента за проспектите.

Освен това ЕОЦКП насърчава емитентите да имат предвид констатациите, представени в доклада за 2019 г. относно използването на АПФР и спазването на Насоките за АПФР.²⁶ По-специално, емитентите трябва да вземат предвид препоръките, дадени в раздел 5.4 от него.

²⁴ [ESMA32-51-370](#) Въпроси и отговори – Насоки на ЕОЦКП за алтернативни показатели за финансови резултати (АПФР), 17 април 2020 г. (вижте Въпроси и отговори 18)

²⁵ [ESMA/2015/1415](#) Насоки – Насоки на ЕОЦКП за алтернативни показатели за финансови резултати, 5 октомври 2015 г.

²⁶ [ESMA32-334-150](#) Отчет – За използването на алтернативни показатели за финансови резултати и за спазването на Насоките на ЕОЦКП за АПФР, 20 декември 2019 г.